

The cover features a dark blue background at the top with a data visualization including a bar chart and a line graph. Below this, the cover is divided into large, overlapping geometric shapes in shades of gold and olive green. The text is positioned in the lower half of the cover.

ISSN 2308-1988 (Print)
ISSN 2308-2011 (Online)

**СТАЛИЙ
РОЗВИТОК
ЕКОНОМІКИ**

**SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
OF ECONOMY**

№ 2 (49) 2024

УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

ISSN (PRINT) 2308-1988
ISSN (ONLINE) 2308-2011

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

№ 2 (49) 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Бережнюк Іван Григорович, д.е.н., професор, Університет митної справи та фінансів (за сумісництвом), радник Міністра фінансів України (на громадських засадах)

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

Капітанець Світлана Володимирівна, к.пед.н., доцент, завідувач відділу митної та економічної безпеки Науково-дослідного інституту фінансової політики, Державний податковий університет; проректор з міжнародних та регіональних зв'язків, Університет економіки і підприємництва

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Доценко Інна Олексіївна, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Замазій Оксана Василівна, д.е.н., професор, Хмельницький національний університет

Квасницька Раїса Степанівна, д.е.н., професор, Хмельницький національний університет

Климчук Олександр Васильович, д.е.н., професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Коваленко-Марченкова Євгенія Вікторівна, к.е.н., доцент кафедри, начальник науково-редакційного відділу, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Костецький Ярослав Іванович, д.е.н., доцент, Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту Західноукраїнського національного університету

Лаврук Віталій Валерійович, д.е.н., професор, ЗВО «Подільський державний університет»

Левченко Наталія Михайлівна, к.е.н., д.держ.упр., професор кафедри, Національний університет «Запорізька політехніка»

Матвійчук Леся Олексіївна, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Несторишен Ігор Васильович, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Пуцентейло Петро Романович, д.е.н., професор, Західноукраїнський національний університет

Руда Тетяна Василівна, к.е.н., с.н.с., доцент кафедри, Університет економіки і підприємництва

Сало Інна Анатоліївна, д.е.н., с.н.с., завідувач відділу ціноутворення та аграрного ринку, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

Скоробогата Лариса Вікторівна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри, Хмельницький національний університет

Федоришина Лариса Миколаївна, д.е.н., професор, проректор з науково-методичної роботи, Університет економіки і підприємництва

Фрадинський Олександр Анатолійович, к.е.н., доцент, с.н.с., завідувач відділу розвитку митної справи Науково-дослідного інституту фінансової політики, Державний податковий університет

Хомюк Наталія Леонідівна, д.е.н., доцент кафедри, Волинський національний університет імені Лесі Українки

Цимбалюк Ірина Олександрівна, д.е.н., професор, Волинський національний університет

Велькі Януш, д.е.н., професор, Університет «Опольська політехніка» (м. Ополь, Польща)

Бендаравечіне Ріта, доктор економіки, професор маркетингу, Університет Вітаутаса Великого (м. Каунас, Литва)

«Сталий розвиток економіки» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 27.04.2023 року № 491 (додаток 3)

Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування;
072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; 073 – Менеджмент.

Затверджено відповідно до рішення вченої ради Університету економіки і підприємництва (протокол від 26.04.2024 р. № 9)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1033 від 28.03.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-03595

Наукове видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus (Республіка Польща)

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Електронна сторінка видання: www.economdevelopment.in.ua
DOI: 10.32782/2308-1988

© Університет економіки і підприємництва, 2024
© Оформлення «Видавничий дім «Гельветика», 2024

UNIVERSITY OF ECONOMICS AND ENTREPRENEURSHIP

ISSN (PRINT) 2308-1988
ISSN (ONLINE) 2308-2011

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ECONOMY

№ 2 (49) 2024

Helvetica
Publishing House
2024

EDITOR-IN-CHIEF:

Berezhniuk Ivan Hryhorovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, University of Customs and Finance (concurrently), Advisor to the Minister of Finance of Ukraine (at public meetings)

CO-EDITOR-IN-CHIEF:

Kapitanets Svitlana Volodymyrivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, Head of the Department of Customs and Economic Security, Research Institute of Financial Policy, State Tax University; Vice-President for International and Regional Relations, University of Economics and Entrepreneurship

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Dotsenko Inna Oleksiivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Zamazii Oksana Vasylivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Khmelnytskyi National University

Kvasnytska Raisa Stepanivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Khmelnytskyi National University

Klymchuk Oleksandr Vasylovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Kovalenko-Marchenkova Yevheniia Viktorivna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Head of Scientific and Editorial Division, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

Kostetskyi Yaroslav Ivanovych, Doctor of Economic Sciences, Docent, Novovolynsk Educative and Research Institute of Economics and Management of West Ukrainian National University

Lavruk Vitalii Valeriiovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Higher educational institution "Podillia State University"

Levchenko Nataliia Mykhailivna, Candidate of Economic Sciences, Doctor of Science in Public Administration, Professor at the Department, "Zaporizhzhia Polytechnic" National University

Matviichuk Lesia Oleksiivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Nestoryshen Ihor Vasylovych, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Putsenteilo Petro Romanovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, West Ukrainian National University

Ruda Tetiana Vasylivna, Candidate of Economic Sciences, Senior Research Officer, Associate Professor, University of Economics and Entrepreneurship

Salo Inna Anatoliivna, Doctor of Economic Sciences, Senior Research Officer, Head of the Department of Pricing and Agricultural Market, National Scientific Center "Institute of Agrarian Economics"

Skorobohata Larysa Viktorivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Head of the Department, Khmelnytskyi National University

Fedoryshyna Larysa Mykolaivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Vice-President for Research and Methodology, University of Economics and Entrepreneurship

Fradynskyi Oleksandr Anatoliiovych, Candidate of Economic Sciences, Docent, Senior Research Officer, Head of the Customs Development Department of the Research Institute of Financial Policy, State Tax University

Khomiuk Nataliia Leonidivna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Lesya Ukrainka Volyn National University

Tsybaliuk Iryna Oleksandrivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Volyn National University

Velki Yanush, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Opole University of Technology (Opole, Poland)

Bendaravechine Rita, Doctor of Economic Sciences, Professor of Marketing, Vytautas Magnus University (Kaunas, Lithuania)

"Sustainable Development of Economy" is included in the list of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (category "B") on the basis of the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 27.04.2023 No. 491 (Annex 3)

Majors: 051 – Economics; 071 – Accounting and Taxation;
072 – Finance, Banking, Insurance and Stock Market; 073 – Management.

Approved in accordance with the decision of the Academic Council of the University of Economics and Entrepreneurship (Protocol of 26.04.2024 № 9)

Registration of Print Media Entity: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine: Decision No. 1033 as of 28.03.2024.

Media ID: R30-03595

The scientific publication is included in the scientometric database Index Copernicus (Republic of Poland)

The articles in the publication are checked for plagiarism using StrikePlagiarism.com software from the Polish company Plagiat.pl.

Website of the publication: www.economdevelopment.in.ua
DOI: 10.32782/2308-1988

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-55>

УДК 620.925.027.3:502.174:33.027(477)

Вовк Валерія Юрївнааспірантка, асистент кафедри комп'ютерних наук
та економічної кібернетики,

Вінницький національний аграрний університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4029-5109>**Valeriia Vovk**

Vinnytsia National Agrarian University

**МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗВІДХОДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ****MECHANISMS OF STATE STIMULATION
OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP REGARDING
THE INTRODUCTION OF WASTE-FREE TECHNOLOGIES
FOR THE PRODUCTION OF BIOFUELS IN UKRAINE**

Анотація. Статтю присвячено актуальним питанням державного стимулювання розвитку державно-приватного партнерства (далі – ДПП) у сфері впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив на переробних та сільськогосподарських підприємствах Вінницької області та України. Досліджено теоретичні основи здійснення ДПП, визначено його переваги для держави та бізнесу. Проаналізовано кількість договорів, укладених на умовах ДПП, які реалізуються, а також розподіл угод ДПП за секторами станом на 01.01.2024 р. Виокремлено основні принципи здійснення ДПП для реалізації проєктів в сфері енергоефективності та безвідходного виробництва. Розроблено механізм здійснення ДПП у сфері впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив в Україні, а також Систематизовано чинники, які необхідні для забезпечення успішної реалізації цих проєктів. Запопонувано механізми державного стимулювання розвитку ДПП у сфері впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, біопалива, безвідходні технології, біогаз, субсидії, пільги.

Summary. Today, agricultural and processing enterprises of Ukraine suffer significant financial losses due to a decrease in the volume of production (for example, unharvested crops), purchase prices (due to disruption of export logistics), higher additional production costs (for example, for fertilizers and fuel, the cost of reclamation of contaminated lands after their survey, demining and liberation) due to the full-scale invasion of the Russian Federation and the conduct of active hostilities on the territory of the country. Before the war, Ukrainian agriculture produced 10% of GDP, employed 14% of the labor force, and accounted for 41% of total exports. In order to achieve the goals of sustainable development through the introduction of ecologically clean and waste-free technologies and the production of biofuels, it is necessary to stimulate and increase the efficiency of cooperation between the public and private sectors. The purpose of the article is to develop the mechanisms of state stimulation of the implementation of public-private partnership regarding the implementation of waste-free technologies for the production of biofuels at agricultural and processing enterprises of Ukraine. The article is devoted to topical issues of state stimulation of the development of public-private partnerships (hereinafter referred to as PPPs) in the field of implementation of waste-free technologies for the production of biofuels at processing and agricultural enterprises of Ukraine. The theoretical foundations of PPP implementation have been studied, and its advantages for the state and business have been determined. The number of contracts concluded under PPP conditions, which are implemented, as well as the distribution of PPP agreements by sector as of January 1, 2024, were analyzed. The main principles of PPP implementation for the implementation of projects in the field of energy efficiency and waste-free production are highlighted. The factors necessary to ensure the successful implementation of PPP projects in the field of implementing waste-free technologies for the production of biofuels in Ukraine have been systematized. A mechanism for PPP implementation in the field of biofuels production has been developed. Mechanisms for state stimulation of PPP development in the field of implementation of waste-free technologies for the production of biofuels are proposed.

Keywords: public-private partnership, biofuels, waste-free technologies, biogas, subsidies, benefits.

Постановка проблеми. В умовах радикальних змін геополітичної, воєнно-політичної та економічної обстановки у світі, а також зважаючи на переорієнтацію енергетичної політики як України, так і окремих країн Європейського Союзу, виникає потреба в переосмисленні проблематики забезпечення енергетичної безпеки країни як невід'ємної складової національної безпеки.

Нині з точки зору забезпечення енергоне залежності, енергоефективності, екологічної та енергетичної безпеки України, відновлювальна енергетика є найбільш перспективною сферою енергетики, здатною забезпечити стабільне та надійне функціонування енергетичної системи країни. Загалом забезпечення сталого розвитку сфери відновлюваної енергетики країни можливе тільки за умови підтримки держави. Найактуальнішим питанням сьогодні стає саме визначення ключових напрямів розвитку механізмів державного стимулювання розвитку досліджуваної сфери енергетики, пошуку та запровадження найбільш ефективних форм державної підтримки підприємств, які використовують відновлювальні джерела енергії та безвідходні технології для виробництва біопалив.

Розвиток використання безвідходних технологій для виробництва біопалив вітчизняними підприємствами можлива шляхом колаборації бізнесу та влади для реалізації певного енергетичного проекту. Враховуючи той факт, що тема державно-приватного партнерства (далі – ДПП) у всіх сферах економіки останнім часом набуває все більшої популярності, доцільно наголосити на необхідності та важливості дослідження та подальшого розвитку державно-приватного партнерства у сфері впровадження безвідходних технологій та виробництва біопалив.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості впровадження безвідходних технологій в Україні та світі, а також основні тенденції виробництва біопалив висвітлювались у працях низки українських вчених-економістів. Зокрема, І.В. Гончарук [5] наводить схему безвідходних технологій виробництва біопалив, внаслідок якої отримують альтернативні джерела енергії та органічні добрива (дигестат).

Д.М. Токарчук та І.В. Фурман [13] обґрунтовують застосування перспективних енергоефективних технологій в АПК, як запоруки розвитку галузі на інноваційному підґрунті.

А.В. Андрейченко [3] обґрунтовано, що світові тенденції поводження з відходами АПК свідчать про зміну акцентів щодо їх використання, а саме про перехід на безвідходне виробництво, що забезпечує комплексну переробку агропромислових відходів, досягнення економічної, екологічної та соціальної ефективності.

Дослідженню ролі державно-приватного партнерства у сфері енергетики загалом та відновлю-

ваної енергетики зокрема присвячено праці багатьох вітчизняних науковців.

М.А. Мащенко, Є.М. Шапран та О.В. Петрухнов виокремлюють напрями становлення державно-приватного партнерства в Україні, принципи державно-приватного партнерства України щодо розвитку підприємництва, а також запропонували організаційно-економічну модель ДПП щодо розвитку підприємництва [8].

Н.Г. Дутко досліджує підходи до визначення поняття сутності державно-приватного партнерства, а також узагальнено основні його ознаки, розглядає нормативно-правове забезпечення, визначено проблеми для розвитку державно-приватного співробітництва та шляхи їх вирішення [6].

О.Ю. Стоян визначає роль ДПП та його значення для запровадження виробництва енергії з використанням відновлювальних джерел енергії та розвитку відновлювальної енергетики України. Автором запропоновано схему основних етапів механізму здійснення ДПП у сфері відновлювальної енергетики України [12].

С.В. Філіппова, О.Л. Малін надають цільову характеристику потенціалу державно-приватного партнерства в напрямку енергозбереження та підтримки енергозберігаючих технологій, розвитку енергетичної інфраструктури за проектним підходом [14].

І.В. Манжук обґрунтував, що усунення підстав сповільнення впровадження ДПП буде сприяти підйому енергетичних показників в економіці держави.

Незважаючи на певні наукові здобутки у сфері співпраці органів державної влади та суб'єктів підприємницької діяльності у галузі біоенергетики, більшість праць переважно стосуються загальних принципів і положень реалізації ДПП. Досі немає ґрунтовних досліджень стосовно формування і функціонування дієвого механізму державного стимулювання ДПП щодо впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив в Україні. Це обумовлює актуальність дослідження цих питань у вітчизняній практиці.

Метою статті є розробка механізмів державного стимулювання реалізації державно-приватного партнерства щодо впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив на сільськогосподарських та переробних підприємствах України.

Дослідження, що були проведені авторами в рамках виконання прикладного дослідження на тему: «Розробка біоорганічних технологій вирощування сільськогосподарських культур для виробництва біопалив і забезпечення енергоне залежності АПК» (номер державної реєстрації 0123U100311).

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні економіка України перебуває у військовому стані та потребує значних нововведень у багатьох сферах активності та видах економічної діяльності. Особливо це стосується взаємодії дер-

жави та бізнесу, так званого державно-приватного партнерства.

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) державно-приватне партнерство визначає як «довгострокові партнерські договори між урядом та приватним партнером, на основі яких приватний партнер надає та фінансує державні послуги, використовуючи основні засоби, та розподіляє відповідний ризик» [2]. У «Зеленій книзі» Європейської Комісії щодо державно-приватного партнерства опубліковано його визначення як «форми співпраці між органами державної влади та діловим співтовариством, метою яких є забезпечення фінансування, будівництва, реконструкцій, управління та обслуговування інфраструктури чи надання послуг» [1]. Відповідно до цього документу, державно-приватне партнерство налічує чотири елементи: відносно довга тривалість партнерських відносин; метод фінансування проекту за домовленістю сторін (частково за рахунок приватного сектору, частково за комплексною домовленістю за участі держави); важливість ролі організації-експлуатанта, що бере участь на різних стадіях проекту; розподіл ризиків між державним та приватним партнерами.

Згідно Закону України «Про державно-приватне партнерство» [11], державно-приватне партнерство – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом» [11].

У рамках здійснення ДПП можуть укладатися договори про:

- концесію;
- управління майном (виключно за умови передбачення у договорі, укладеному в рамках ДПП, інвестиційних зобов'язань приватного партнера);
- спільну діяльність;
- інші договори.

Договір, укладений у рамках ДПП, може містити елементи різних договорів (змішаний договір), умови яких визначаються відповідно до цивільного законодавства України [7].

Об'єктами державно-приватного партнерства є:

- існуючі, зокрема відтворювані (шляхом реконструкції, реставрації, капітального ремонту та технічного переоснащення) об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, або майно господарських товариств, 100 відсотків акцій (часток) якого належить державі, територіальній громаді чи Автономній Республіці Крим;

– створювані або новозбудовані об'єкти відповідно до договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства.

Механізм здійснення ДПП в Україні складається з декількох етапів, початковим процесом реалізації проєктів ДПП є визначення державою об'єктів, які потребують фінансування (рис. 1).

Основні ознаки механізму ДПП, що обумовлюють його ефективність при залученні приватного бізнесу:

- 1) створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт та технічне переоснащення) об'єкта державно-приватного партнерства та/або управління (користування, експлуатація, технічне обслуговування) таким об'єктом;
- 2) фіксація у договірних відносинах «державного інтересу»;
- 3) довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- 4) передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;
- 5) внесення приватним партнером інвестицій в об'єкт державно-приватного партнерства [10].

Виокремимо переваги державно-приватного партнерства для держави та бізнесу (табл. 1).

Згідно даних Міністерства економіки України, на умовах ДПП укладено 198 договорів, проте реалізуються сьогодні 22 договори (10 – концесійних договорів, 6 – договорів про спільну діяльність, 6 – інші договори), 166 договорів не реалізується (115 – не виконується, 51 – розірвані/закінчився термін дії), 10 призупинені у зв'язку зі збройною агресією РФ [9].

Найбільше договорів, які реалізуються на умовах ДПП, зосереджені у Київській, Закарпатській, Львівській, Миколаївській та Одеській областях (рис. 2).

Угоди державно-приватного партнерства станом на 01.01.2024 р. розподілені наступним чином:

- у секторі «Виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу» – 4 проєкти;
- у секторі «Збір, очищення та розподілення води» – 8 проєктів;
- у секторі «Управління відходами, крім збирання та перевезення» – 2 проєкти;
- у секторі «Охорона здоров'я» – 2 проєкти;
- у секторі «Туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт» – 4 проєкти (рис. 3).

Згідно рис. 2 визначено, що найбільша кількість угод державно-приватного партнерства заключено у галузі збору, очищення та розподілення води, виробництва, транспортування і постачання тепла та розподілу і постачання природного газу, а також туризму, відпочинку, рекреації, культури та спорту. Найменша кількість угод державно-приватного партнерства заключено стосовно галузі охорони здоров'я та управління відходами, крім збирання та перевезення.

Рис. 1. Механізм реалізації проєктів у межах Закону України «Про державно-приватне партнерство»

Джерело: розроблено авторами

Безсумнівна перевага ДПП в порівнянні з традиційними методами державних закупівель полягає в тому, що воно дозволяє знизити фіскальне навантаження на державу, водночас покладаючись конкуренцію задля створення високоякісного продукту [4].

Серед основних принципів здійснення ДПП, що є важливими для реалізації проєктів в сфері енергоефективності та безвідходного виробництва є:

- 1) рівність перед законом державних та приватних партнерів;
- 2) заборона будь-якої дискримінації прав державних та приватних партнерів;

3) узгодження інтересів державних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди;

4) забезпечення вищої ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;

5) незмінність протягом усього строку дії договору, укладеного в рамках ДПП, цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності, переданих приватному партнеру;

6) визнання державними та приватними партнерами прав і обов'язків, передбачених законо-

Таблиця 1 – Переваги державно-приватного партнерства для держави та бізнесу

Переваги державно-приватного партнерства	
Для держави	Для бізнесу
Скорочення витрат на надання послуг	Залучення бюджетних коштів до проєкту
Активізація інвестиційної діяльності	Доступ до раніше закритих сфер економіки (ЖКГ, інфраструктура тощо)
Ефективне управління майном	Розширення можливостей отримання пільгових кредитів під державні гарантії від міжнародних та вітчизняних фінансових установ на строк довгий термін
Економія фінансових ресурсів держави	Поліпшення роботи з державними дозвільними органами
Використання досвіду приватних компаній	
Оптимізація розподілу ризиків	Підвищення статусу проєкту через участь у проєкті державного партнера
Підвищення ефективності інфраструктури	
Розвиток форм проєктного фінансування	Позитивний імідж у суспільстві
Стимулювання підприємницького мислення	
Рівний діалог між владою та бізнесом	Оптимізація розподілів ризиків проєкту
Збереження та створення робочих місць	

Джерело: узагальнено авторами

Рисунок 2 – Договори, укладені на умовах ДПП, які реалізуються станом на 01.01.2024 р.

Джерело: [9]

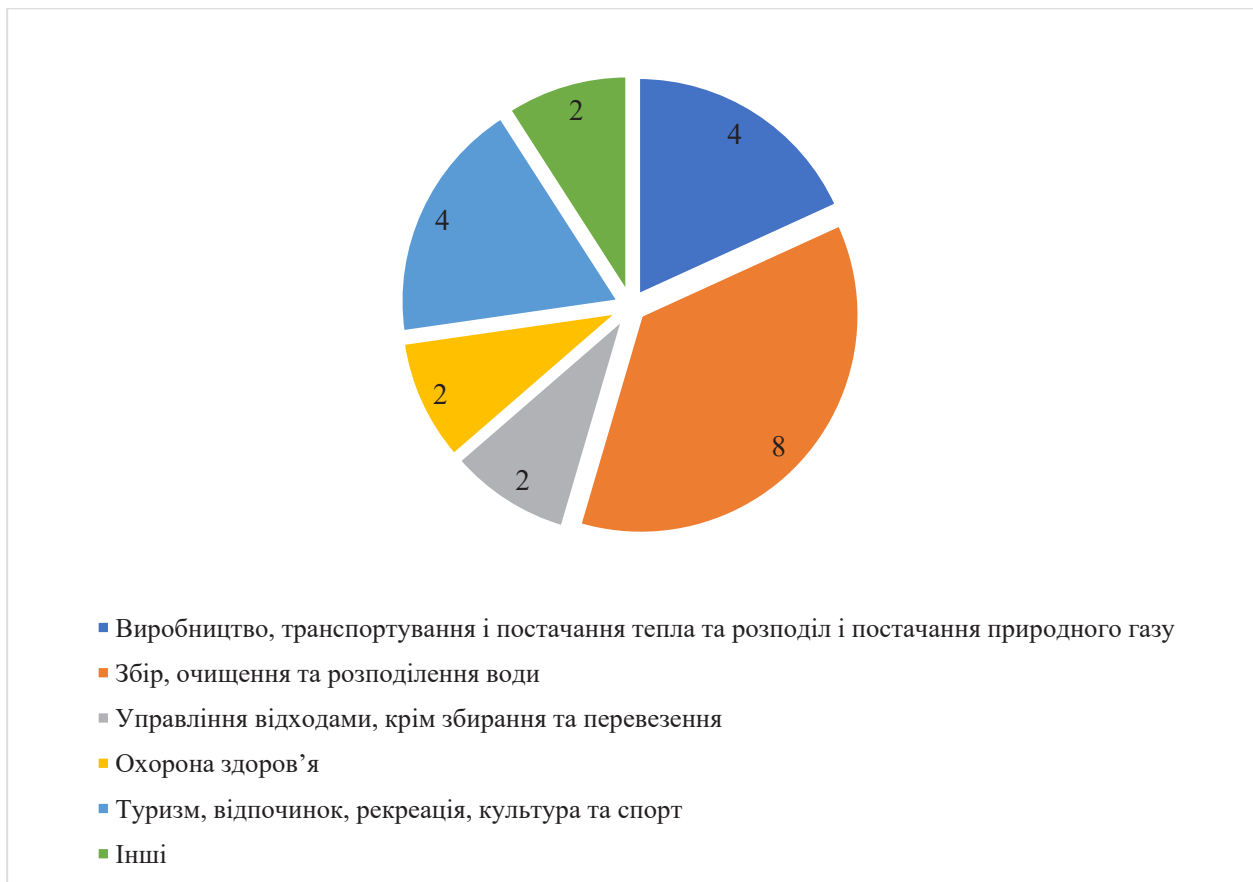

Рисунок 3 – Розподіл угод ДПП за секторами станом на 01.01.2024 р.

Джерело: [9]

давством України та визначених умовами договору, укладеного в рамках ДПП;

7) справедливий розподіл між державним і приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках ДПП;

8) визначення приватного партнера на конкурсних засадах, крім випадків, встановлених законом [7].

Для успішної реалізації проєктів державно-приватного партнерства щодо впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив в Україні необхідним є забезпечення таких чинників:

– наявність політичної підтримки, яка пов'язана, зокрема, з необхідністю співпраці з адміністрацією, а також зі складністю та довгостроковістю зазначених проєктів;

– наявність ефективної інституційної (координуючий орган, який забезпечує інформаційну базу та узагальнює досвід реалізації проєктів ДПП, а також забезпечує ефективну взаємодію партнерів) та нормативно-правової бази (обов'язково не декларативного характеру);

– ефективне складання та опрацювання бізнес-планів;

– нормальний стан фінансового сектору країни, який в першу чергу пов'язаний зі значною частиною позикових коштів у фінансуванні проєктів;

– прозорість та ефективність ринкових механізмів із метою уникнення складнощів у пошуку партнерів через завищені вимоги;

– обов'язковість дотримання зобов'язань з боку держави [12].

Слід зазначити, що в економічній ситуації, яка склалася в країні сьогодні, головною особливістю якої наразі є дефіцит бюджетних коштів як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях, така схема фінансування проєктів у сфері віднов-

лювальної енергетики є однією з найбільш реальних, а досліджувана форма взаємодії – однією з найбільш ефективних.

Враховуючи вищевикладене, визначено етапи здійснення ДПП у сфері впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив (рис. 4).

Отже, наявна в Україні система законодавства та стан інвестиційного середовища не сприяють розвитку і впровадженню проєктів ДПП. У сучасних умовах бюджетного фінансування Україна потребує нових джерел інвестицій.

Передумовою ефективних проєктів ДПП щодо впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив є не тільки відповідна законодавча база, а й наявність потужного механізму державного регулювання та стимулювання зазначеної сфери енергетики та ДПП, створення відповідних, взаємовигідних умов для учасників проєктів ДПП у досліджуваній сфері, а також максимальне їх стимулювання з боку держави.

Для стимулювання розвитку ДПП у сфері впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив з боку держави можуть бути використані такі заходи:

1) фінансова підтримка у вигляді надання державних грантів, субсидій або низькопроцентних кредитів підприємствам, що здійснюють проєкти з впровадження безвідходних технологій для виробництва біопалив;

2) надання податкових пільг шляхом встановлення спеціальних податкових режимів або зниження податкового тиску на підприємства, що використовують безвідходні технології для виробництва біопалив;

3) вдосконалення нормативно-правового регулювання завдяки прийняттю законодавчих актів, що стимулюють використання безвідходних технологій та розвиток виробництва біопалив;

Рисунок 4 – Механізм здійснення ДПП у сфері виробництва біопалив

Джерело: розроблено автором на основі [12]

4) технічна підтримка за рахунок надання технічної консультації та підтримки з боку державних органів щодо впровадження новітніх технологій та створення виробництва біопалива.

5) створення сприятливих умов для залучення державних та приватних інвестицій у створення інфраструктури для виробництва біопалива, включаючи будівництво та модернізацію виробничих потужностей та транспортних мереж;

б) реалізація державних програм та ініціатив щодо заохочення використання екологічно чистих джерел енергії, таких як біопалива, як частини стратегії зниження викидів вуглецю.

Перераховані заходи спрямовані на створення сприятливих умов для розвитку безвідходних технологій для виробництва біопалива через співпрацю державних та приватних секторів.

Отже, у рамках партнерства і держава, і бізнес мають власний інтерес та прагнуть максимально ефективно використовувати можливості один одного. Сторони партнерства наділені певними функціями, які за чіткого розподілу надають баланс їх взаємовідносинам і забезпечують довгострокову реалізацію. У такій взаємодії держава відіграє ключову роль, оскільки об'єктом угоди є передусім державне майно, а предметом – реалізація державних функцій.

Висновки. Аналіз переваг, які надає взаємодія держави і бізнесу через застосування механізму ДПП робить такі проєкти найбільш ефективними при реалізації стратегічних інтересів держави у

сфері впровадження безвідходних технологій та виробництва біопалива.

Україна стоїть перед важливим завданням з впровадження безвідходних технологій та розвитку виробництва біопалива для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та забезпечення енергетичної безпеки країни. Механізми державного стимулювання ДПП у цих сферах виявляються ключовими для досягнення стратегічних цілей країни у галузі біоенергетики.

Запропоновані у статті механізми стимулювання розвитку ДПП у сфері впровадження безвідходних технологій та виробництва біопалива в Україні вказує на необхідність комплексного підходу з боку держави, що включає фінансову підтримку, податкові пільги, науково-технічну підтримку, нормативно-правове регулювання та партнерські програми та ініціативи. Ці механізми створюють стимули для приватних компаній для інвестування в безвідходні технології та виробництво біопалива, сприяючи сталому розвитку та збереженню навколишнього середовища.

Проте, для успішного впровадження цих механізмів, важливо забезпечити їхню ефективність та прозорість, а також координацію зусиль між державними органами та приватним сектором. Такий підхід дозволить Україні використовувати свій потенціал у сферах безвідходних технологій та виробництва біопалива для досягнення своїх стратегічних цілей у забезпеченні екологічно сталого розвитку та енергетичної безпеки.

Список використаних джерел:

1. EUR-Lex : Офіційний Журнал Європейського Союзу. Зелена книга щодо державно-приватного партнерства та законодавства Співтовариств про публічні контракти та концесії. URL: <https://eurlex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:52004DC0327> (дата звернення: 12.03.2024).
2. Organisation for Economic Cooperation and Development. URL: <http://www.oecd.org/gov/budgeting/oecd-principles-for-public-governance-of-public-private-partnerships.htm> (дата звернення: 18.03.2024).
3. Андрейченко А.В. Практика застосування безвідходних технологій в АПК на шляху до виконання глобальної програми сталого розвитку. *Агросвіт*. 2018. № 6. С. 40–45.
4. Білоус А. Державно-приватне партнерство в Україні: чи буде інакше цього разу? *Вокс Україна*. URL: <https://voxukraine.org/derzhavno-privatne-partnerstvo-v-ukrayini-chi-bude-inakshe-tsogo-razu> (дата звернення: 11.03.2024).
5. Гончарук І.В. Європейські практики регулювання та поводження з дигестатом у контексті агроекологічного переходу країн ЄС у межах Європейського Зеленого Курсу. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 3 (65). С. 144–155. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-3-10>
6. Дутко Н.Г. Державно-приватне партнерство: перспективи розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 4. С. 109–114. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.4.109>
7. Запатріна І. Державно-приватне партнерство як механізм підвищення енергоефективності будівель бюджетних установ і організацій комунальної форми власності. URL: https://app.com.ua/wp-content/uploads/2019/09/PPP_EnEff_Last.pdf (дата звернення: 11.03.2024).
8. Мащенко М.А., Шапран Є.М., Петрухнов О.В. Державно-приватне партнерство як каталізатор розвитку підприємництва: взаємовигідна співпраця для економічного зростання. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Т. 8. № 2. С. 45–51. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-2-6>
9. Міністерство економіки України. Стан здійснення ДПП в Україні. 2024. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini> (дата звернення: 16.03.2024).
10. Міністерство економіки України. Сутність, ознаки та переваги механізму ДПП. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SutnistDerzhavnoprivatnogoPartnerstva> (дата звернення: 18.03.2024).
11. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 11.03.2024).

12. Стоян О.Ю. Державно-приватне партнерство у сфері відновлювальної енергетики України: особливості, тенденції, перспективи розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 2. С. 123–126.

13. Токарчук Д.М., Фурман І.В. Сучасні енергоефективні технології в АПК України. *Економіка, фінанси, менеджмент актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4 (54). С. 99–116. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2020-4-7>

14. Філіппова С.В. Малін О.Л. Державно-приватне партнерство в сфері енергоефективності як двигун конкурентного розвитку. *Економіка: реалії часу*. 2019. № 3 (43). С. 5–9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3759391>

References:

1. EUR-Lex: Ofitsiyni Zhurnal Yevropeiskoho Soiuzu. Zelena knyha shchodo derzhavno-pryvatnoho partnerstva ta zakonodavstva Spivtovarystv pro publichni kontrakty ta kontsesii [EUR-Lex: Official Journal of the European Union. Green Paper on Public-Private Partnerships and Community Law on Public Contracts and Concessions]. Available at: <https://eurlex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:52004DC0327> (in Ukrainian)

2. Organisation for Economic Cooperation and Development. Available at: <http://www.oecd.org/gov/budgeting/oecd-principles-for-public-governance-of-public-private-partnerships.htm> (in Ukrainian)

3. Andreichenko A. V. (2018) Praktyka zastosuvannya bezvidkhodnykh tekhnolohii v APK na shliakhu do vykonannya hlobalnoi prohramy staloho rozvytku [The practice of using zero-waste technologies in the agricultural sector on the way to the implementation of the global program of sustainable development]. *Ahrosvit – Agroworld*, no. 6, pp. 40–45. (in Ukrainian)

4. Bilous A. Derzhavno-pryvatne partnerstvo v Ukraini: chy bude inakshe tsoho razu? *Voks Ukraina: veb-sait* [Public-private partnership in Ukraine: will it be different this time? *Vox Ukraine: website*]. Available at: <https://voxukraine.org/derzhavno-pryvatne-partnerstvo-v-ukrayini-chi-bude-inakshe-tsogo-razu> (in Ukrainian)

5. Honcharuk I. V. (2023) Yevropeiski praktyky rehuliuвання ta povodzhennia z dyhestatom u konteksti ahroekolohichnoho perekhodu krain YeS u mezhakh Yevropeiskoho Zelenoho Kursu [European practices of regulation and handling of digestate in the context of agro-ecological transition of EU countries within the framework of the European Green Course]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economics, finance, management: topical issues of science and practical activity*, no. 3 (65), pp. 144–155. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-3-10> (in Ukrainian)

6. Dutko N. H. (2020) Derzhavno-pryvatne partnerstvo: perspektyvy rozvytku [Public-private partnership: development prospects]. *Investytzii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 4, pp. 109–114. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.4.109> (in Ukrainian)

7. Zapatrina I. Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak mekhanizm pidvyshchennia enerhoefektyvnosti budivel biudzhetykh ustanov i orhanizatsii komunalnoi formy vlasnosti [Public-private partnership as a mechanism for increasing the energy efficiency of buildings of budgetary institutions and organizations of communal ownership]. Available at: https://app.com.ua/wp-content/uploads/2019/09/PPP_EnEff_Last.pdf (in Ukrainian)

8. Mashchenko M. A., Shapran Ye. M., Petrukhnov O. V. (2023) Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak katalizator rozvytku pidpriemnytstva: vzaiemovyhidna spivpratsia dlia ekonomichnoho zrostannia [Public-private partnership as a catalyst for entrepreneurship development: mutually beneficial cooperation for economic growth]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniki – Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, vol. 8, no. 2, pp. 45–51. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-2-6> (in Ukrainian)

9. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. Stan zdiisnennia DPP v Ukraini. (24.01.2024) [Ministry of Economy of Ukraine. The status of PPP implementation in Ukraine]. Available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1fb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini> (in Ukrainian)

10. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. Sutnist, oznaky ta perevahy mekhanizmu DPP [Ministry of Economy of Ukraine. The essence, features and advantages of the PPP mechanism]. Available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SutnistDerzhavnoprivatnogoPartnerstva> (in Ukrainian)

11. Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo: Zakon Ukrainy № 2404-VI [On public-private partnership: Law of Ukraine No. 2404-VI]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (in Ukrainian)

12. Stoian O. Yu. (2015) Derzhavno-pryvatne partnerstvo u sferi vidnovliualnoi enerhetyky Ukrainy: osoblyvosti, tendentsii, perspektyvy rozvytku [Public-private partnership in the field of renewable energy of Ukraine: features, trends, development prospects]. *Investytzii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 2, pp. 123–126. (in Ukrainian)

13. Tokarchuk D. M., Furman I. V. (2020) Suchasni enerhoefektyvni tekhnolohii v APK Ukrainy [Modern energy-efficient technologies in the agricultural industry of Ukraine]. *Ekonomika, finansy, menedzhment aktualni pytannia nauky i praktyky – Economics, finance, management are topical issues of science and practical activity*, no. 4 (54), pp. 99–116. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2020-4-7> (in Ukrainian)

14. Filyppova S. V., Malin O. L. (2019) Derzhavno-pryvatne partnerstvo v sferi enerhoefektyvnosti yak dvyhun konkurentnoho rozvytku [Public-private partnership in the field of energy efficiency as an engine of competitive development]. *Ekonomika: realii chasu – Economy: realities of time*, no. 3 (43), pp. 5–9. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3759391> (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 12.04.2024

ЗМІСТ

Чаплигін О. В., Чаплигіна М. Я. ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ, ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	5
Гринько Т. В., Петриняк У. Я., Андруша В. В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПОКРАЩЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ.....	10
Васюткіна Н. В., Андрієнко М. М., Самітов Р. О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНО-КРЕАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	15
Проскура В. Ф., Зарічна О. В., Кашин А. В. ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ.....	23
Козик В. В., Кособуцький М. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦЕНТРІВ ПРИБУТКУ ДИВЕРСИФІКОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	31
Грузіна І. А. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО СТВОРЕННЯ КОМПЕТЕНТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	36
Ліпич Л. Г., Радіщук Т. П. УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ У КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЯХ.....	42
Назаров Н. К., Назарова Г. В. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ: ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ.....	49
Парфентьєва О. Г. ВИМІРЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ: ПОШУК ЗАСОБІВ РЕАГУВАННЯ НА ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ.....	56
Пилипенко А. А., Тирінова М. В. РОЗВИТОК ПРЕДИКТИВНОЇ АНАЛІТИКИ В ОБЛІКОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	64
Реслер М. В. ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНУ СИСТЕМУ ПІДПРИЄМСТВА.....	71
Швед В. В., Омельченко О. В., Дробаха С. В. ЗБУТОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ.....	76
Бірюк Д. О. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ ПІДСИСТЕМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	83
Антонюк О. І. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ.....	90
Коблик І. І. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ БОРГОВОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	94
Лезіна А. В. ГЕНЕЗА РОЗВИТКУ ДЕФІНІЦІЇ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА».....	101
Школьник І. О., Огорілко Ю. М. РОЛЬ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНЦЕПЦІЯХ ДІЛОВИХ ЦИКЛІВ.....	107

Щоголь В. О., Харчук О. Г. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ІТ-КОМПАНІЙ В УМОВАХ АДАПТАЦІЇ.....	118
Бразілій Н. М., Крот Ю. М., Пастернак Я. П. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	123
Кобеля-Звір М. Я. ГРАНТИ ПРОГРАМИ EENERGY ДЛЯ ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕС-КОМПАНІЙ НА ЗАХОДИ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ.....	129
Поплавська О. М. ЕКОСИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ДОСЛІДЖЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	135
Долга Г. В., Хитрова О. А. РОЗВИТОК І ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ.....	141
Лакас В. В. ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.....	146
Шкроміда В. В., Шкроміда Н. Я., Кузишин І. М. МІЖНАРОДНІ ІНІЦІАТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ БІЗНЕСУ.....	153
Бур'янов В. О., Куліш Г. П. ПРОЦЕНТНИЙ СВОП У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ.....	157
Кошіль А. І., Мельянова Л. В. ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ВИКЛИКИ ОБЛІКУ.....	168
Пілецька С. Т., Ключ І. С., Білоус Н. П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	174
Рибіна Л. О. РОЛЬ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ В РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ ЯК ФАКТОРУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	180
Шалигіна І. В. КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКІВ.....	186
Нечипорук Л. В. СТРАХОВА ПІДТРИМКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	195
Фарапонов Г. А. СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА РИНКУ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ.....	200
Другова О. С. ПРИНЦИПИ Й ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРЕВЕНТИВНОГО КОНТРОЛІНГОВОГО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩІ.....	207
Ільченко В. М., Кубай Д. В., Пістунова В. О. ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА СТРАТЕГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ ЧЕРЕЗ ФАНДРАЙЗИНГ ТА ГРАНТРАЙТИНГ: ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ.....	213
Кваша С. М., Павленко О. М., Вакуленко В. Л., Мороз М. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	218

Кретов Д. Ю., Міндова О. І. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	223
Леонідов І. Л. ОСНОВИ ІНФРАСТРУКТУРИ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ ПРИВЛАСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРОДУКТУ.....	229
Мельник С. І., Ситник В. Г., Семисал А. В., Барбан О. Б. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ НАСІННЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР – ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	233
Новікова М. М., Запорожець Г. В., Браташ М. А. ВИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ОРІЄНТИРІВ РОЗВИТКУ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ.....	239
Свиноус І. В., Левандівський О. Т., Туржанський В. А., Гаврик О. Ю. ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНИТОРИНГУ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ БАНКУ.....	245
Бездітко О. Є., Кравчук І. І., Лавриненко С. О. СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	252
Газуда С. М. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗВИТКУ БРЕНДИНГУ АГРАРНИХ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	258
Дрейчук М. А., Ситник Й. С. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАЛУЧЕННЯ ТА УТРИМАННЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ ЗА ТАЛАНТИ.....	264
Думанська К. С., Желавська Н. В. МЕНЕДЖМЕНТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ НА ГАЛУЗЕВОМУ РІВНІ.....	270
Крамський С. О., Циналєвська І. А., Левін Д. А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВПЛИВУ АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	275
Озеран А. В. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК У ЗВІТІ ПРО УПРАВЛІННЯ.....	282
Романишин О. І. РІТЕЙЛ ПАРКИ ЯК ПРИКЛАД ОДНОГО З НАЙСТІЙКІШИХ ДЛЯ ІНВЕСТУВАННЯ КЛАСІВ НЕРУХОМОСТІ В ЄВРОПІ.....	288
Хома І. Б., Лук'янський О. Б. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ В БАНКУ.....	295
Цятковська О. В., Примаченко О. Л. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ НЕФІНАНСОВИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ.....	302
Чайкіна А. О., Маслій О. А., Черв'як А. В. СУЧАСНІ ДРАЙВЕРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	307

Кладницька Т. А., Артімонова І. В., Кеменяш І. Г., Свиноус Н. І. РОЛЬ І МІСЦЕ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИХ КОРПОРАЦІЙ.....	314
Корінець Р. Я., Перерва Г. Л., Присяжнюк Н. М., Никоненко О. А. «САДИ ПЕРЕМОГИ» – ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ЗАДЛЯ ПОСИЛЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	319
Карачина Н. П., Дихніч Д. П., Самофалова М. О. ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КАТЕГОРІЙ В СИСТЕМІ БРЕНДИНГУ.....	325
Примостка О. О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНИХ РИЗИКІВ.....	331
Гаврилiна А. В. ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВОЇ ДУМКИ У ДОСЛІДЖЕННІ ЗМІСТУ ТА СУТНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ, ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ.....	337
Вовк В. Ю. МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗВІДХОДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ.....	346
Панцирева Г. В. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РЕЦИКЛІНГУ ДИГЕСТАТУ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПІДВИЩЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ.....	354

CONTENTS

Oleksandr Chaplygin, Mariana Chaplygina TAX INCENTIVES FOR ENERGY EFFICIENCY AS PART OF THE STATE'S FINANCIAL POLICY.....	5
Tetyana Hrynko, Ulyana Petrynyak, Volodymyr Andrusha DIGITALISATION OF BUSINESS PROCESSES: KEY TRENDS AND IMPROVING STAFF CREATIVITY.....	10
Nataliia Vasiutkina, Maria Andriienko, Roman Samitov STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE BASED ON INNOVATIVE AND CREATIVE COMPETENCES.....	15
Volodymyr Proskura, Olena Zarichna, Artem Kashyn A PROJECT APPROACH TO THE MANAGEMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONDITIONS OF THE WAR CHALLENGES.....	23
Vasyl Kozyk, Mykola Kosobutskyi FEATURES OF THE FORMATION OF PROFIT CENTERS OF DIVERSIFIED ENTERPRISES.....	31
Inna Gruzina METHODICAL APPROACH TO CREATING A COMPETENT ORGANIZATION.....	36
Liubov Lipych, Tamara Radishchuk HUMAN CAPITAL MANAGEMENT IN CREATIVE INDUSTRIES.....	42
Nikita Nazarov, Galyna Nazarova HUMAN CAPITAL: GENDER ASPECTS OF FORMATION AND REGULATION.....	49
Olena Parfentieva MEASUREMENT OF FINANCIAL STABILITY: SEARCH FOR MEANS OF RESPONSE TO CHALLENGES AND THREATS.....	56
Andriy Pylynenko, Maria Tyrinova THE PREDICTIVE ANALYTICS DEVELOPMENT WITHIN ACCOUNTING SUPPORT OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT.....	64
Maryna Resler THE INFLUENCE OF THE CORPORATE STRATEGY ON THE ACCOUNTING AND ANALYTICAL SYSTEM OF THE ENTERPRISE.....	71
Vadym Shved, Olena Omelchenko, Serhii Drobakha SALES POLICY OF THE ENTERPRISE AND ITS ELEMENTS.....	76
Dmytro Biryuk FUNCTIONAL APPROACH TO THE FINANCIAL AND CREDIT SUBSYSTEM IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	83
Oksana Antoniuk MANAGEMENT OF FINANCIAL RESOURCES OF DOMESTIC ENTERPRISES IN CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY.....	90
Ihor Koblyk MECHANISM OF IMPLEMENTATION OF DEBT POLICY OF TERRITORIAL COMMUNITIES.....	94
Anastasiia Liezina GENESIS OF THE DEVELOPMENT OF THE DEFINITION "ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE".....	101

Inna Shkolnyk, Yurii Ohorilko THE ROLE OF MONETARY POLICY IN THE CONCEPTS OF BUSINESS CYCLES	107
Vitalii Shchogol, Olena Kharchuk PROBLEMS AND SOLUTION WAYS MATERIAL AND TECHNICAL PROVISION OF STAFF OF IT COMPANIES UNDER THE CONDITIONS OF ADAPTATION.....	118
Nataliia Brazili, Yuliya Krot, Yaroslava Pasternak THE SYSTEM OF PROVIDING THE SOCIAL ACCOUNTING OF ENTERPRISES.....	123
Mariana Kobelia-Zvir EENERGY PROGRAM GRANTS TO SUPPORT UKRAINIAN BUSINESS COMPANIES IN ENERGY EFFICIENCY MEASURES.....	129
Oksana Poplavska ECOSYSTEM APPROACH IN RESEARCH OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS.....	135
Halyna Dolha, Olha Khytrova DEVELOPMENT AND TRENDS IN THE DIGITALISATION OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT.....	141
Veronika Lakas THE INFLUENCE OF THE GLOBAL GOALS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT ON THE FORMATION OF THE INSTITUTIONAL SECURITY OF REGIONAL AND NATIONAL POLICY.....	146
Vitalii Shkromyda, Nadiia Shkromyda, Igor Kuzyshyn INTERNATIONAL INITIATIVES FOR THE DEVELOPMENT OF INTEGRATED REPORTING OF BUSINESS.....	153
Valentyn Burianov, Ganna Kulish INTEREST SWAP IN CORPORATE GOVERNANCE.....	157
Adelina Koshil, Ludmila Meliankova ELECTRONIC MONEY: MODERN APPROACHES AND ACCOUNTING CHALLENGES.....	168
Samira Piletska, Iryna Klius, Natalia Bilous FEATURES OF FORMING STRATEGIES FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT IN THE MIND OF MACROECONOMIC INSTABILITY.....	174
Larysa Rybina THE PUBLIC FINANCE PLAYING A PART IN THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL INCLUSION AS A FACTOR OF ENSURING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS.....	180
Iryna Shalyhina LOAN PORTFOLIO OF UKRAINIAN BANKS DURING THE WAR: EFFECTIVE FORMATION AND MINIMIZATION OF RISKS.....	186
Liudmyla Nechyporuk INSURANCE SUPPORT SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ECONOMY.....	195
Hennadii Faraponov ESSENCE AND COMPONENT STATE POLICIES ON THE MARKET OF NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS.....	200
Olena Druhova PRINCIPLES AND PRACTICAL TOOLS OF PREVENTIVE CONTROL AND ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES IN THE MODERN BUSINESS ENVIRONMENT.....	207

Viktoriiia Ilchenko, Dmytro Kubai, Veronika Pistunova EFFECTIVE TOOLS AND STRATEGIES FOR ATTRACTING FINANCING THROUGH FUNDRAISING AND GRANTWRITING: FROM IDEA TO IMPLEMENTATION.....	213
Serhii Kvasha, Oleksii Pavlenko, Vitalii Vakulenko, Mykola Moroz PECULIARITIES OF FORMATION IN INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS UNDER MARTIAL LAW.....	218
Dmitriy Kretov, Olena Mindova DIGITALIZATION OF THE BANKING SECTOR OF UKRAINE: CURRENT STATE AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	223
Ihor Leonidov DFSES OF INFRASTRUCTURE OF INSTITUTIONALIZATION OF APPROPRIATION OF INFORMATIVELY-DIGITAL INTELLECTUAL PRODUCT.....	229
Serhii Melnyk, Valerii Sytnyk, Anna Semisal, Olha Barban ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC BASES OF WORLD TRADE IN AGRICULTURAL SEEDS – CHALLENGES FOR UKRAINE.....	233
Maryna Novikova, Hanna Zaporozhets, Myroslava Bratash DEFINITION OF STRATEGICAL ORIENTS OF DEVELOPMENT OF LIFE ASSURANCE COMPANYS.....	239
Ivan Svytnous, Omelian Levandivskyi, Vitalii Turzhanskyi, Olesia Havryk INFORMATION AND ACCOUNTING SUPPORT FOR MONITORING THE CREDITWORTHINESS OF BANK BORROWERS.....	245
Olena Bezditko, Iryna Kravchuk, Svitlana Lavrynenko STRATEGY FOR FORMATION AND MANAGEMENT OF LOGISTICS SUPPLY CHAINS AT THE ENTERPRISE.....	252
Serhii Gazuda METHODOLOGY FOR THE DEVELOPMENT OF BRANDING OF AGRARIAN REGIONS IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION.....	258
Mykhailo Dreichuk, Yosyf Sytnyk INNOVATIVE APPROACHES TO THE ATTRACTION AND RETENTION OF HIGHLY QUALIFIED PERSONNEL UNDER COMPETITIVE TALENT-SEEKING CONDITIONS.....	264
Katerina Dumanska, Nataliya Zhelavska MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF UKRAINE AT THE BRANCH LEVEL.....	270
Serhii Kramskyi, Iryna Tsynalievaska, Dmytro Levin ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISMS OF INLAND WATER TRANSPORT TRANSFORMATION UNDER CONDITIONS OF ACTIVE HOSTILITIES ON THE TERRITORY OF UKRAINE.....	275
Alla Ozeran INFORMATION ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE MANAGEMENT REPORT.....	282
Oleksandr Romanyshyn RETAIL PARKS AS ONE OF THE MOST RESILIENT CLASSES OF REAL ESTATE INVESTMENTS IN EUROPE.....	288

Iryna Khoma, Oleh Lukianskyi THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF IMPROVING CREDIT RISK MANAGEMENT IN THE BANK.....	295
Olena Tsiatkovska, Olena Prymachenko FEATURES OF THE STATE AUDIT OF NON-FINANCIAL ASSETS IN UKRAINE.....	302
Alina Chaikina, Oleksandra Maslii, Anna Cherviak MODERN DRIVERS FOR INCREASING THE COUNTRY'S ECONOMIC SECURITY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	307
Tetiana Kladnytska, Iryna Artimonova, Iryna Kemenyash, Nadiia Svinous THE ROLE AND PLACE OF FINANCIAL CONTROLLING IN THE MANAGEMENT OF FINANCIAL CORPORATIONS.....	314
Roman Korynets, Hryhorii Pererva, Natalia Prisjajzhnjuk, Oksana Nykonenko THE "GARDENS OF VICTORY" PROGRAM IS A TOOL FOR MOBILIZING THE POPULATION TO INCREASE FOOD SECURITY.....	319
Nataliia Karachyna, Dmytro Dykhnich, Mariia Samofalova TERMINOLOGICAL RELATIONSHIP OF CATEGORIES IN THE BRANDING SYSTEM.....	325
Olena Prymostka CONCEPTUAL PRINCIPLES OF STATE POLICY ON THE LABOR MARKET IN CONDITIONS OF INCREASED RISKS.....	331
Ahniia Havrylina EVOLUTION OF SCIENTIFIC THOUGHT IN THE STUDY OF THE CONTENT AND ESSENCE OF INVESTMENTS AS AN ECONOMIC CATEGORY.....	337
Valeriia Vovk MECHANISMS OF STATE STIMULATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP REGARDING THE INTRODUCTION OF WASTE-FREE TECHNOLOGIES FOR THE PRODUCTION OF BIOFUELS IN UKRAINE.....	346
Hanna Pantsyрева ENVIRONMENTAL AND ECONOMIC ASPECTS OF DIGESTED RECYCLING ON THE BASIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND INCREASE OF SOIL FERTILITY.....	354

НОТАТКИ

Наукове видання

СТАЛІЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

№ 2 (49) 2024

Засновано у 2010 році

Видання виходить 6 разів на рік

Відповідальний за випуск – Світлана Капітанець
Коректор – Наталія Пиріг
Комп'ютерне верстання – Вікторія Удовиченко

Підписано до друку 29.04.2024 р.
Формат 60x84/8. Гарнітура Arial.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 43,25.
Зам. 0524/312. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.